

Vas duši posojilo? Znebite se ga!

Iz dneva v dan slišimo, kako težko se je prebiti čez mesec, sploh če imate za vratom še posojilo; toda tega se lahko rešite; kje se skrivajo rezerve?

Če ste se znašli v položaju, ko vam na koncu meseca preprosto zmanjkuje denarja, nad glavo pa vam visi še posojilo, ne smete prehitro obupati. Strokovnjaki pravijo, da imamo še vedno nekaj rezerv, s katerimi bi se morda lahko znebili vsaj kakšnega obroka, če ne že celega posojila. Poglejmo nekaj zamisli, kako!

Preglejte stanovanje

Nekaj skritega denarja boste zagotovo našli, če boste pregledali svoj bivalni prostor. V vsakem stanovanju in hiši se najde kup stvari, ki smo jih z leti pridno shranjevali kot hrčki, zdaj pa nekje ležijo, da se na njih nabira prah. Če jih ne potrebujete, jih fotografirajte in dajte naprodaj na splet, svetuje osebna finančna svetovalka pri Individi Katja Majerle: »Težko je verjeti, koliko takšnih stvari se proda.« Potrebujete konkretno zamisel? V stanovanju ali kleti nam vedno ležijo neuporabljena posteljnina, odeje, zavese, prti, preproge, knjige, nakit, slike, kozmetika, otroške igrače, žimnice, kolesa, pohištvo, svetilke in podobno, našteva Katja Majerle. Morda imate spravljene kakšne starine, različne zbirke, inštrumente, fitnes in druge naprave, drage ure, orodje in stroje, kakšno vrednejšo okrasno rastlino ali prestižnejše oblačilo, dodaja Janez Tomc, moderator foruma financiranje na med.over.net.

Tudi za nedelujočo elektroniko, predmete in naprave, kot so sesalniki, televizorji, telefoni, računalniki, se najdejo kupci. Obstajajo ljudje, ki to kupijo, popravijo in prodajo naprej ali pa uporabijo za rezervne dele, pravi idejna vodja projekta Mojadenarnica.si in strokovnjakinja za

Sestavite si seznam predmetov, ki jih ne potrebujete, zraven zapišete cene in seštejete možni izkupiček, svetuje Tina Puncer.

osebne finance Tina Puncer. Tudi če boste predmete prodajali zelo poceni, denimo za nekaj evrov, se na koncu lahko takšnih malenkosti nabere za nekaj stotakov, kar je že lahko za obrok posojila, razmišlja Tina Puncer. Predlaga, da si sestavite seznam predmetov, ki jih ne potrebujete več, zraven zapišete cene in seštejete možni izkupiček – ta vas bo po vsej verjetnosti motiviral za akcijo.

Zamenjava avtomobila in oddaja hiše

Avto lahko kadarkoli zamenjate za cenejšega, razmišlja Janez Tomc. Pred nakupom drugega preverite porabo: manj požrešni konjički vam lahko na letni ravni prinesejo precejšnje prihranke samo zato, ker boste manj pogost obiskovalec bencinskih servisov. Razmislite tudi o tem, ali bi vaše gospodinjstvo preživel samo z enim avtomobilom. V tem primeru vas morda čaka nekaj logističnih potez, na strani prihrankov pa lahko poleg vrednosti avtomobila dodate še vsakoletno zavarovanje, plačilo nadomestila za uporabo cest, nakup vinjete, gorivo in stroške vzdrževanja.

Če imate večjo hišo, jo lahko delno, denimo eno nadstropje, oddate v najem in s tem denarjem pokrivete strošek posojila, razmišlja Tomc. Pri tem ne smete pozabiti na plačilo davka od dohodka iz oddajanja premoženja. Imate počitniško hišico, ki jo redko obiskujete ali pa ste nanjo že skoraj pozabili? Poskušajte jo oddati in s tem denarjem potem poplačajte posojilo. Tudi če je na neuglednem hribu sredi gozda – ljudje iščejo tudi takšne rešitve in morda je prav vaša zanje ustrežna, je optimistična Katja Majerle.

→ Preglejte zavarovanja in varčevanja

Preglejte tudi, kakšna zavarovanja in varčevanja imate. Če gre za golo preživetje, denar najbolj potrebujete zdaj. Ljudje imajo še vedno precej zavarovalnih polic – klasičnih življenjskih in naložbenih –, denar v najrazličnejših skladih, dodatnih pokojninskih varčevanjih in podobno, opozarja Janez Tomc. Vse je pod določenimi pogoji unovčljivo. Dodatno pokojninsko zavarovanje (tretji steber) je denimo unovčljivo po desetih letih od pristopa, pojasni Tomc. Vendar je treba ob tem opozoriti, da to velja le za denar, ki ste ga privarčevali do 31. decembra 2012, za vsak vložen cent po 1. januarju letos pa to ne velja več, saj bodo ti prihranki dosegli vi ob upokojitvi. To velja za vplačila delodajalcev, če pa vplačujete sami, lahko denar dvignete kadarkoli.

Če recimo ne potrebujete klasičnega življenjskega zavarovanja, ga lahko pri nekaterih zavarovalnicah pretrgate, a so pogoji kar strogi, recimo smrt v družini, izselitev iz države, izguba zaposlitve, pravi Tomc. Svetuje, da se v tem primeru sklicujete na 112. člen obligacijskega zakonika, torej na spremenjene okoliščine, ki jih ob pristopu niste mogli predvideti in so bistveno drugačne ter so vas prisilile k prodaji zavarovanja.

Če se odločite za pretrganje, da bi s tem denarjem poplačali posojilo, je treba trezno razmisliti oziroma narediti izračune. Odgovoriti si morate na naslednji vprašanji: ali so obresti za posojilo višje od donosnosti varčevanja in ali si lahko privoščim, da nisem ustre zavarovan? V vse skupaj pa je treba vključiti tudi vse že plačane stroške tako posojila kot tudi različnih varčevanj in zavarovanj ter morebitne stroške pretrganja. O tem mnenja strokovnjakov niso povsem enotna. Katja Majerle namreč pravi, da zaradi posojila ne smete zmanjšati svojih varčevanj, saj so ta namenjena za druge cilje – šolanje otrok, pokojnina – in ti cilji se zaradi posojila niso spremenili.

Poplačajte ga čim prej

Najbolje je, da z nadzorovanjem mesečnih stroškov poskušate kaj dodatno prihraniti in tako predčasno poplačati posojilo. Raziskave kažejo, da ljudje, ki načrtujejo in nadzorujejo mesečne stroške, že v mesecu dni brez bolečega odrekanja prihranijo od 10 do 20 odstotkov več, razlaga

Katja Majerle. »Posojilo se vedno splača poplačati, saj s tem, ko poplačate glavnico, nehate plačevati tudi obresti. Tudi če imate gotovino, najprej poplačajte posojila,« svetuje Janez Tomc in doda: »Nobena varna naložba vam ne bo dala toliko obresti ali donosa, kot plačujete obresti za izposojeni denar.« Če pa obrokov posojila ne zmorete več plačevati, pojdite takoj na banko in se pogovorite, svetuje Tomc: »Dogovorite se za drugačne pogoje, denimo za začasni moratorij odplačevanja glavnice ali reprogramiranje posojila na daljšo dobo, da si znižate obrok. Če se na tej banki ne da nič urediti, poskušajte na drugi, tretji ...« Prilagajati se morate okoliščinam, ko je še čas, opozarja Tomc. Dlje odlašate, slabše so rešitve. In še nekaj – ko se prihodki občutno zmanjšajo, obrok posojila ostane enak in začne zmanjkovati denarja za tekoče stroške in golo preživetje, takrat nikakor ne smete v banko po dodatno posojilo. Iskati morate rešitve, da tekoče posojilo čim prej vrnete in da ta razlika ostaja vam, pojasnjuje Tomc.

Manjša potrošniška posojila so navadno precej draga, zato se je najbolj pametno najprej znebiti teh, opozarja Katja Majerle. Bistvo je, da se posojila poskušate znebiti sistematično, in če se ne znajdete sami, poiščete pomoč neodvisnega finančnega svetovalca. »Včasih pridejo k nam ljudje, nam dajo na mizo fascikel, poln mrtvega kapitala in aktivnih varčevanj, in nimajo pojma, koliko sploh kje imajo,« je slikovita Katja Majerle.

Urejene osebne finance pomenijo, da razen za večje in nerešljive stvari ne vzamemo posojila, opozarja Katja Majerle: »Vsak posameznik bi z nadzorom nad svojim budžetom moral poskrbeti za 'zlatoto' pravilo, to je, da ne porabi več, kot zasluži.« Ker pa vemo, da nekateri vseeno jemljejo posojila, in

Za dolgoročne pozitivne rezultate je potrebna sprememba, teh pa se ljudje otepamo kot hudič križa, razmišlja Igor Mujdrica.

sicer tudi za manj pomembne stvari, denimo za dopust, nepričakovane izdatke, nov avtomobil in podobno, je pomembno, da znajo takšno posojilo vgraditi v svoj mesečni proračun, opozarja.

Največje rezerve so v nas samih

Gotovinsko posojilo v vrednosti pet tisoč evrov z odplačilno dobo pet let in 8,25-odstotno fiksno posojilno letno obrestno mero pomeni dobrih 100 evrov mesečnih obveznosti, hipotetično razlaga Igor Mujdrica, finančni svetovalec iz podjetja i-zavarovanje. Smiselno je torej vprašanje, ali je to resnično najvišji strošek družinskega in/ali osebnega proračuna. Dolgoročno je namreč najbolj boleče prav razmišljanje, da je posojilo tisto, česar se je treba po vsej sili znebiti, neupoštevajoč bolj ali manj škodljive in stroškovno obremenjujoče navade, ki jih imamo navsezadnje vsi ljudje, denimo kajenje, dnevna kavica ali dve preveč, drago prehranjevanje, nepreudarno zapravljanje in neustrezno načrtovanje nakupov, površno primerjanje cen pri različnih dobaviteljih, zamenjava dobaviteljev plina, elektrike, internetnega ali telefonskega ponudnika, prehitra vožnja avtomobila, nakup predragega vozila, nepripravljenost na selitev oziroma zamenjavo bivališča, drage počitnice, našteva Igor Mujdrica: »Če bi torej bolje razumeli, da veliko raje kupujemo tisto, kar si želimo, in ne toliko tistega, kar res potrebujemo, bi izredno hitro našli možnosti za razbremenitev proračuna oziroma zmanjšanja obveznosti.« Zato se največ rezerve skriva prav v nas samih oziroma v našem razmišljanju. Za konkretne in dolgoročne pozitivne rezultate je namreč potrebna sprememba, teh pa se ljudje otepamo kot hudič križa, sklene Mujdrica.

Kaj nam bo prineslo leto 2014?

V reviji Manager smo zbrali napovedi, priložnosti in trende, ki nas čakajo v 2014.

Od 20. decembra na voljo na prodajnih mestih.

manager

080 15 80 | narocnine@finance.si | www.manager.finance.si

NOVO!